

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsako sredo na štirih in vsako soboto na dveh straneh.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 1. oktobra 1919.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Potrpite še nekoliko!

Tudi v naši državi še ni vse tako, kakor bi moralo biti. Kdo bi se temu čudil? Gospodarju je pogorela hiša. Ali more kdo zahtevati, naj si kar čez noč sezida drugo? Naša država je še mlada. Treba jo je šele urediti. Marsikaj se bo dalo šele potem izboljšati, ko si bomo izvolili svoje poslance. V naši državi smo kmetje in delavci v večini; gospode je le prav malo. Zato pa bomo imeli tudi v parlamentu prvo besedo. Naši poslanci bodo torej mogli sklepati take pogoje, ki bodo skrbele v prvi vrsti za nas kmete, ne pa za mestno gospodo kakor v Avstriji.

Čeprav pa je naša država še mlada, je vendar pri nas v marsikaterem oziru že sedaj veliko, veliko bolje nego v nekaterih drugih državah. Stradati nam, hvala Bogu, ni treba, saj imamo dovolj živeža. Zato tudi ni pri nas kart in rekvizicij ter nemirov, kakršni so na primer na Dunaju.

Tudi čez draginjo radi zabavljamo, pa ne pomislimo, da je drugod še hujša draginja. Na Francoskem, torej v eni najrodovitnejših in najbogatejših dežel na svetu, štrajka (noče delati) kakih 600.000 delavcev, ker je vse tako drago, da ne morejo živeti. Tudi na Angleškem in celo v Ameriki štrajkajo delavci.

Pri nas so pa nekateri ljudje tako otročji, da zabavljajo čez Jugoslavijo, če se jim odtrga knof na hlačah!

Koroškemu ženstvu.

Najdražje na svetu, najljubšega brata, izgubila sem na Koroškem. Ko je lani odhajal prostovoljno od mene, nisem mu rekla: „Ne hodi!“ Srce se mi je krčilo, a molčala sem. Omenila sem mu samo: „Srečko, pa kaj bo, če Te izgubimo!“ „Ne potoči mi solze, ako padem za Jugoslavijo,“ je bil njegov odgovor. Ko mu je še letos na Veliko noč rekla mati, ko je bil doma: „Morda se ne vidimo več,“ je zamolklo odgovoril: „Domovina je prva!“ Naša izguba je neizmerna, a ker je padel za domovino, se tolažimo s tem in ne žalujemo. Zato pa koroške žene in dekleta, kakor ste dan na dan obsipavale Srečkov grob, ko je počival še v V brah, s cvetjem in se spominjale njega na zadnji njegovi poti v rodni kraj z nešetimi šopki in venci, tako se pokažite tudi sedaj kot hrabre, zavedne in ponosne

Slovenke, ki bodo storile vse, da se združi Koroška s svojo materjo Jugoslavijo. Kadar bo plapolala na Gosposvetskem polju jugoslovanska trobojnica, takrat boš dovršila svojo dolžnost, koroška Slovenka! Do takrat pa ne miruj ter delaj noč in dan, dokler ne bo osvobojen doslej tužni naš Korotan! Maša Puncerjeva.

Kam bomo prodajali, kje bomo kupovali?

Naši sovražniki, avstrijski agitatorji, imajo vedno na jeziku besede: „Brez Celovca ne morete živeti. Vaših pridelkov ne morete prodajati, ako nimate Celovca in drugih mest na Koroškem!“ Tako trobijo ti ljudje, in marsikateri kmet je majal z glavo in si mislil: „Kaj bo, če ne bom mogel prodajati poljskih pridelkov in živine?“ Kmetje, le bodite brez skrbi, tudi za to se je že poskrbelo. Vse boste prodali, in to prav drago in za denar, ki bo veliko več vreden kakor avstrijski.

Žitni zavod v Ljubljani je sklenil, da pokupi na Slov. Koroškem žita in drugih pridelkov, ki jih kmetje lahko prodajo. Zastopniki (uradniki) žitnega zavoda za velikovski okraj so v Pliberku, Dobrli vasi in v Velikovcu.

Da se pa more nakupovanje vršiti gladko in hitro, je ukazalo okrajno glavarstvo, da morajo občine natančno povedati, koliko in katere vrste pridelkov kmetovalci lahko prodajo in katere pridelke in gospodarske potreščine želijo sami nakupiti.

Občine pošljejo zbrane podatke, in sicer:

1. Občine sodnega okraja Pliberk, občina Ojstrica in Globasnica na naslov: g. Avguštin Igljč, uradnik žitnega zavoda v Pliberku.

2. Občine sodnih okrajev Dobrla vas in Železna Kapla ter občine Pokrče, Grabštanj, Medgorje, Radiše in Žrelec na naslov: g. Anton Butterer, uradnik žitnega zavoda Dobrla vas.

3. Občine sodnega okraja Velikovec ter občini abud in Legerbuch na naslov: g. Albin Pevar, uradnik žitnega zavoda Velikovec.

Kdaj in kje se blago prevzame, se bo občini pravočasno naznanilo.

Torej kmetje, če imate preveč žita, krompirja (repice) in drugih pridelkov, ki bi jih radi prodali, pojdite v občinski urad in naznanite, kaj in koliko lahko pradedate!

Zopet nova laž.

Razni podkupljeni hujskači strašijo ljudi, da Jugoslavija po plebiscitu ne bo izplačevala vojaških podpor. S tem hočejo seveda begati omahljivce. Prepričani smo, da ni na vsem svetu tako neumnega človeka, ki bi sedel na take limanice.

Ko je stara Avstrija razpadla, je Jugoslavija takoj prevzela izplačevanje vojaških podpor v vseh slovenskih deželah in jih redno izplačuje. Vprašanje pa je, kaj bo z vojaškimi podporami v Avstriji. Avstrija mora plačati antanti 80 milijard kron vojne odškodnine. Odkod naj vzame še denar za vojaške podpore?! Nas Korošce imajo od Avstrije plačani agitatorji za grozno neumne, pa se zelo motijo!

Vse se hoče izseliti iz Avstrije.

Dunajski listi pišejo, da se hoče strašno veliko ljudi izseliti iz Avstrije v Ameriko. Toliko se jih je že oglasilo, da ni dosti ladij, da bi že to leto prepeljali v Ameriko vse one ljudi, ki bi se radi izselili. Zakaj pa silijo Avstrijci tako v Ameriko? Največ zato, ker nimajo doma kaj jesti. Od lakote umirati, to ni posebno prijetno! Veliko je pa tudi bogatih ljudi, ki hočejo v Ameriko, da bi jim ne bilo treba plačevati tistih 50 milijard vojnih dolgov in pa 80 milijard vojne odškodnine. 130 milijard, to niso mačje solze! Marsikdo pa se boji Avstrije tudi zato, ker ve, da mu bodo odvzeli kakih 70 do 80 procentov vsega premoženja. Če se bo pa toliko ljudi izselilo iz Avstrije, bo tam pač dovolj prostora za tiste avstrijske podrepnike, ki se ne morejo potolažiti, da so zdaj v Jugoslaviji.

Gospodarske novice.

Otvoritev Gospodarske pisarne v Borovljah.

Da se nudi prebivalstvu slovenskega dela Koroške nadomestek za celovski trg, je okrajno glavarstvo v Borovljah ustanovilo za ves okraj Gospodarsko pisarno 1. za blagovni in 2. denarni promet 3. za nepremičnine 4. za nameščenje trgovcev, obrtnikov in delavcev. Pisarna že posluje in bo zelo pospeševala naše gospodarstvo.

Kdor potrebuje v gospodarskih zadevah kakih pojasnil, naj se obrne na „Gospodarsko pisarno“ v Borovljah.

Kako je na Dunaju.

„Arbeiter-Zeitung“ piše, v kaki stiski da so na Dunaju, ker ni pre-moga (kolna). Še železnice ga nimajo. Zato 23. septembra niso mogli spraviti na Dunaj 10 vlakov živil. Tudi cestna železnica ne vozi. Fabrike ali tovarne večinoma stojijo. Ker je na tisoče ljudi brez dela, se je bati nemirov.

Rekvizicije tudi na Ogrskem.

Listi poročajo da bodo tudi na Ogrskem rekvirirali letošnjo žetev. — Kakor vidite, je pri nas še najbolje!

Glina.

V okolici Škofič pri Vrbskem jezeru se nahaja veliko gline, katero je prej izvažalo prebivalstvo v Celovec za izdelovanje loncev.

Iz Zilske doline.

Izvedeli smo, da tudi v Zilski dolini pridno rekvirirajo, in sicer ne le poljskih pridelkov, ampak tudi drva. Sladkorja so obljubili za vsako osebo pol kile na mesec, delijo ga pa že 3 mesece le po četrt kile, in sicer je treba plačati 7 K 60 v za kilo.

Letošnja letina.

Kako kaže vinska letina v Sloveniji? Glede množine kaže biti letos srednja letina, glede kakovosti pa bo vino približno vsaj iste dobrote kakor lansko leto, če bo do zadnjega toplo.

Vinska letina drugod. V Banatu bo, kakor kaže, dobro vino; množina bo srednja, ker je v več krajih bila toča.

V Dalmaciji bo vino dobro, ker je bilo poletje dovolj toplo.

Na Primorskem in na Tirolskem kaže biti dosti in dobrega vina.

Kupčija z vinom. Vino je danes po 7 K 50 v do 8 K 50 v liter. Uvaža se tihotapsko tu pa tam tudi italijansko vino. V Maribor silijo posebno s tirolskim vinom. Tudi v Ljubljani se more piti črno in belo italijansko vino. Oblasti naj na to bolje pazijo! Mi imamo vina sami več kot dovolj. Avstrija in Nemčija sta preplavljeni z italijanskim vinom.

Poljski pridelki bodo v Jugoslaviji razen krompirja povoljni. V mrzlih krajih potrebuje koruza, ki drugače povsod lepo kaže, toplo vreme vsaj do polovice oktobra. Tudi fižol lepo kaže.

Sadje. Kjer sadje — to so jabolka in hruške — lansko leto ni obrodilo, je tudi letos precej redek sad. Sliv sploh nikjer ni. Slivovka je celo v Banatu po 50 do 70 K liter.

Izvoz kmetijskih pridelkov v Avstrijo.

Z Avstrijo se je sklenila menjalna pogodba, na podlagi katere bo dovoljen izvoz vseh kmetijskih pridelkov do gotove množine. Od Avstrije dobimo stroje, kuhinjsko posodo, sol, užigalice, barve in drugo. Izvoz je dovoljen najprej za lahko pokvarljivo blago, posebno za jabolka in tudi čebulo.

Nov češki denar.

Od 14. oktobra dalje ne bodo imeli eno in dvekronski bankovci nobene veljave več. Zamenjali jih bodo z novim denarjem. Čas bi že bil, da bi se tudi naši zamazani in strgani bankovci zamenjali z novimi.

Dopisi.

Bilčovs v Rožu. Dne 21. t. m. smo ustanovili oziroma oživili čebelarstvo društvo. Obiskal nas je g. Humek iz Ljubljane in nam podal v svojem govoru mnogo koristnih naukov in navodil. Hvala mu! Za načelnika društva smo izvolili našega vnetega čebelarja Lovrenca Šelandra.

Libeliče. Dragi Korošci in Korošice! Ne mislite, da so Libeliče zadnja vas na Koroškem. Še bolj smo pridni kot marsikje drugod. V nedeljo 21. t. m. smo se zbrale po večernicah dekleta in žene v Narodni šoli. G. nadučitelj Macarol iz Dravograda nam je pojasnil namen našega sestanka in nam povedal marsikaj, česar ne smemo pozabiti. Minili so časi, ko je imela žena besedo samo v kuhinji, za svoje pravice in pravice svojih otrok pa se ni smela pogotovati. Prišli so drugi časi. Dekleta in žene se zbirajo in organizirajo, da bodo takrat, kadar pride njih veliki dan, pokazale vsemu svetu svojo moč in veljavo. Z zanimanjem smo poslušale govornika. Tako je, in ne sme biti drugače. Vse smo bile za to, da se združimo tudi me v skupno žensko organizacijo, kjer bo vsaka Slovenka delovala po svojih močeh. Sestavile smo odbor, ki nam bo pomagal pri delu in nam dajal nasvete. Tako je prav, dekleta in žene! Le naprej po tej poti, da Vas bo vesela lepa naša domovina Jugoslavija!

Grabštanj. V torek 23. sept. smo na svoje veliko veselje spoznali našega, nam vsem priljubljenega g. generala Maistra. K njegovemu sprejemu so prišli delavci in kmetje iz vseh vasi naše občine. Pojasnil nam je marsikaj, o čemer smo bili do sedaj napačno poučeni, na vsa vprašanja, prošnje in želje je odgovarjal kot dober oče svojim otrokom. Želimo le, da bi g. general še večkrat prišel k nam.

Grabštanj. V torek, dne 23. septembra nas je obiskal naš priljubljeni g. general Maister. Sestanka po sestnikov se je udeležilo okoli 100 oseb.

G. general nam je s prepričevalnimi besedami dokazal vse dobrote, katerih bode deležen tudi kmetovalec v Jugoslaviji, za katero mora glasovati po treznem preudarku vsak zaveden kmet, ako ima rad sebe in svojce. V Avstriji, kjer se bo preživljalo nad 3 milijone nekmetskih ljudi, vladajo že sedaj take razmere, da bi mnogi tamošnji kmetje radi prišli v Jugoslavijo, ako bi le mogli. Ljudem ne rekvirirajo le žita in krompirja, še celo živino so pričeli jemati kmetom s silo in po nizkih cenah. Kaj bo šele potem, ko bodo morali kmetje plačevati tako ogromne davke in vojno odškodnino? Pri nas pa vseh teh nadlog nikakor ne bo. Davki bodo primeroma mali, kupčija z vsemi pridelki pa prosta. Ker ni

kupčije za sedaj s Celovcem, se je pričelo te dni tu z nakupovanjem vseh pridelkov po udih nakupovalne družbe iz Sinče vasi, ozir. Velikovca. Krompir, jajca in jabolka se odkupujejo in takoj na mestu plačajo. Za druge pridelke se določi cena v par dneh. Preskrbi se tudi, da se dovole za Grabštanj tedenski sejmi. G. general je končno uslišal mnogo predloženih prošenj. Samo proti prošnji žene dr. Lemmena, tuk. zdravnika, ki je protivna in naduta Nemka ter se predrzno in neolikano obnaša, je imel g. general svoje pomisleke. Predrzna Nemka se je korenito zmotila. Ljudje so se zadovoljno razšli z zavestjo, da vendar ne bo tako hudo preboleti prekinjene kupčije s Celovcem, ker se bo kar doma dalo vse prodati po dobrih cenah, a z manjšimi stroški. G. general nam je obljubil, da nas še obišče.

Ledena skorja norodne mlačnosti se je začela tajati tudi v Grabštanju. Dal Bog, da bi srečala pamet vse zaslepljenice in omahljivce!

Mežica. Kadar doživi človek kaj lepega, misli navadno še dolgo na to. Ne gre mi iz spomina krasna igra, ki so jo uprizorili mežiški šolarji dne 7. in 8. septembra. Mali igralci so nastopali tako dobro, kot bi res doživljali vse to, kar so igrali. Vse točke vzoreda so bile zelo lepe. Najlepša je bila skupina peric in prizor s petjem. Mlatiči in kosova svatba je bilo tudi nekaj lepega. Veselje v dvorani je prišlo do vrhunca, ko so nastopili mladi vojaki in opevali Srbijo. Ti mali, ki dosedaj niso smeli govoriti v svojem materinem jeziku, so z največjim navdušenjem deklamirali pesmi, ki opevajo slovenski Korotan. Ogenj jim je gorel iz oči, ko so dokazovali, da so na tej zemlji že od nekdanj bivali Slovenci. Zlate otroške duše, spoznale ste sedaj svojo pravo mater Jugoslavijo, ostanite ji zveste do smrti!

Ta otroška veselica je jasno dokazala, kako vzorno šolo imamo v Mežici.

Prirediteljem: g. župniku Ivanu Hornbeku, gdč. učiteljici Mar. Vyzourkovi in g. akademiku Kramolcu pa priznanje in hvala za ves trud in delo.

Dobrla vas. Ustanovitev kmetijske podružnice za območje občine Dobrla vas se je vršila dne 8. t. m.. Govorila sta gospoda nadzornik kmet. družbe v Ljubljani inženjer Tavčar in župnik Vinko Poljanec iz Škocijana. Za predsednika podružnice je bil izvoljen posestnik Janez Krajnc pd. Zilan, za njegovega namestnika pa posestnik Martin Greif, pd. Laškočnik, oba vzorna gospodarja. Za tajnika in blagajnika sta bila zbrana vrla mladeniča Edvard Kigler in Martin Vaštl. Pristopilo je takoj okoli 60 članov. Seveda mora to število narasti na najmanj 200. Dobrolski kmetje, pristopite vsi, naročite naš strokovni list „Kmetovalec“, ki bo vaš dober svetovalec v vseh gospodarskih zadevah. Podružnica vam bo izposlovala visoke podpore pri nabavi plemenske živine, bo skrbela s predavanji za gospodarsko izobrazbo vaše mladine in vam pojde na roko pri nabavi kmet. orodja, umetnih gnojil in sadik. Vse imetje prejšnjega „Gauvereina“ je prešlo na našo podružnico.

Dobrla vas. Na svojem službenem potovanju po Koroškem je predsednik deželne vlade za Slovenijo in Istro g. dr. J. Brejc v spremstvu poverjenika za kmetijstvo g. prelata Andreja Kalana dne 14. t. m. obiskal tudi našo občino. Prebivalstvo je svojega nekdanjega priljubljenega koroškega voditelja navdušeno pozdravilo, domača dekleta so mu s cvetjem okinčala avtomobil. V imenu slov. koroške duhovščine je pozdravil predsednika g. prošt Matija Randl. Sprejema so se udeležili predstavitelji vseh uradov, kraj. šolskega sveta, krajevnega odbora Nar. sveta, občine, ter učitelji s šolsko mladino. Predsednik se je z vsemi razgovarjal, ljubeznivo nagovarjal šolsko mladino, povpraševal zastopnike prebivalstva po morebitnih željah in pritožbah. Videlo se mu je, kako je bil vesel, ko se mu je od vseh strani zatrjevalo, da je ljudstvo zadovoljno z aprovizacijo in da hvaležno priznava veliko skrb vlade za prehrano, podpore ubožcem in za promet. V razgovoru je predsednik kmetom zagotavljal, da se jim v Jugoslaviji ni več treba bati zloglasnih avstrijskih rekvizicij; opozarjal je na obupni položaj Avstrije in svaril pred raznimi avstrijskimi lažmi. „Mi bomo zmagali pri glasovanju, a glejte, da zmagamo častno, z ogromno večino“ — je rekel ob koncu. Orožnikom je naročil, naj strogo pazijo in brezobzirno zatirajo vsako, tudi najmanjše ščuvanje zoper državo, češ: „Mi ne poznamo tu druge uprave kakor našo!“ Pri odhodu je predsedniku belo oblečena šolarica izročila krasen šopek. Njegove izpodbudljive besede nam ostanejo v hvaležnem spominu.

Ruda. Dne 13. t. m. nas je obiskal g. dr. Brejc, predsednik deželne vlade, v spremstvu gospodov: prelata Kalana, dr. Druškoviča, kapetana dr. Dolarja in okrajnega glavarja Kakla.

V imenu občine in fare je gospoda predsednika pozdravil konzist. svetnik g. župnik Volaučnik in mu predstavil navzoče gospode, ki so se zbrali k sprejemu. G. predsednik je navzoče povpraševal o tukajšnjih razmerah in potrebah ter povedal marsikaj tolažljivega. Ženske je razveselil z novico, da dobe tudi one volilno pravico. Tudi z delavci in mladino se je prijazno pogovarjal. Z živijo klici smo se poslovili od visokih gostov.

Sv. Peter na Vašinjah. Danes smo spremili k večnemu počitku Marijo Hudelist, posestnikovo ženo na Potoku. Bila je vseskozi zavedna Slovenka, zato njeno izgubo tembolj občutimo. Lahka ji bodi zemljica jugoslovanska. —

Libeliče. V nedeljo 21. septembra se je ustanovil za občino Libeliče krajevni odbor Narodnega sveta. G. nadučitelj Macarol iz Dravograda je navzočim v kratkem, jednatem govoru razložil namen krajevnega odbora. Njegove besede so vsakega prepričale, da je zlasti sedaj res potreba vztrajnega delovanja. Naše ljudstvo je bilo pod bivšo Avstrijo povsod zaničevano in preganjano. Sedaj pa imamo svojo državo in se lahko prosto gibljemo. Dosegli smo, kar smo želeli. Imamo slovenske šole, kjer se naša deca vzgaja v svojem materinem jeziku. G. govornik opozarja ljudstvo,

naj se organizira. Naloga krajevnega odbora je torej, da se ustanovijo: kmetijska podružnica, ženska organizacija, kuhinja za šolske otroke, čitalnica in pevsko društvo. Pozivlja člane krajevnega odbora na složno delo v korist ljudstva,

Iz Spodnjega Roža. Obisk Celovca in Beljaka je postal zadnji čas prav živahen. Hodijo tja največ ljudje, ki imajo svojce pri folksverovcih. Prenašajo tudi pisma za agitacijo v prid Avstrije. Naše oblasti so že zajele eno osebo, pri kateri so našli več takih pisem. Posledica je bila, da je dva nemčurja iz Bistrice vzela noč. Svetujemo, naj se strogo preišče vsaka oseba, ki gre čez mejo.

Iz Spodnjega Roža. Neka žena se je v naših krajih hvalila, da ima njena hči v Celovcu vsega dovolj, ker Celovčanom ničesar ne manjka. Še tisti dan pa je poslala tej hčeri celo pogačo, češ, da ne bo — lačna!

Sveče v Rožu. Dve uri hoda od Bistrice leži ob vznožju Karavank vas Zavrhl. Baron Helldorff in Humperški grof sta v tej vasi pokupila 22 hiš s posestvi. Po agrarni reformi se bodo vsa ta posestva razdelila. Kmetje, glasujte za Jugoslavijo!

Sveče v Rožu. Dne 16. avgusta se je tu ustanovila podružnica kmečke zveze, ki šteje že 56 članov. Kmetje, združite se vsi v svoji stanovski organizaciji! V organizaciji je moč! Kadar pa pride čas glasovanja, ne dajte se zapeljati in glasujte vsi za Jugoslavijo! V tej državi je naša prihodnost. Ljudje božji, Slovenci smo in kot taki spadamo v Jugoslavijo!

Želuče v Rožu. Sinoči cvetoča, rudeča ko kri, danes že v hladnem grobu spi. Sinoči je pela ko slavček ljubo, zaprto za vedno je zdaj nje oko. Tako bi tožili s pesnikom ko smo na kvaterno nedeljo dopoldne položili v Bilčovsu k večnemu počitku Marijo Martič, p. d. Čarejevo Mici. Ni dopolnila še dvajset let, pa je morala od sveta slovo že vzeti. Pred kratkim še je padalo pod njenim srpom žitno klasje, zdaj pa je ona sama padla pod smrtno koso. Še pred kratkim je agitirala za „Korošca“ in ga raznašala od hiše do hiše; danes pa raznaša „Korošec“ daleč po svetu žalostno vest o njeni smrti. Majka Jugoslavija je izgubila zvesto hčerko. — Zopet vigred se povrne, vsa narava oživi, ali Čarejeve Mici v grobu več ne prebudi. Zopet ptičke bodo pele, zopet rožice cvetele, njen grob ostal bo tih in nem. Spavaj mirno smrtni sen! — To je že tretja žrtev griže v našem kraju.

Celovec. Kakor je znano, ima Jugoslavija v Celovcu veliko prijateljev, ki bodo glasovali za nas. Naši nasprotniki, večinoma uradniki, falirani študenti in izdajatelji različnih listov, kakor „Freie Stimmen“ in „Kärntner Tagblatt“, ki se bojijo za službo, ustrahujejo te naše prijatelje ter jim na vsak način nagajajo. Ti naši prijatelji si niso vedeli drugače pomagati, kakor da so naprosili Angleže, ki so sedaj v Celovcu, naj jih varujejo. In res, Angleži so se jih usmilili in sedaj je 70 naših prijateljev v Celovcu pod angleškim varstvom.

Dnevne novice.

Za „Dijaški dom“ v Velikovcu so darovali: Neimenovana 300 K, g. nadučitelj Vendramin 10, ga. U. Hafner 30 K, Lizika Čebul 20 K, g. župnik Dolinar 50 K, g. J. Milač 50 K, neimenovani 50 K.

Vsem blagim dobrotnikom izreka vodstvo v imenu revnih dijakov prav iskreno zahvalo. Rodoljubi! Vaša mladina je Vaša bodočnost. Vredna je, da se zanjo potrudimo. Prispevajte in darujte! Vodstvo se ima zlasti zdaj ob začetku bojevati z velikimi težkočami. Darila, bodisi v živilih, bodisi v denarju, hvaležno sprejema vodstvo „Dijaškega doma“ v Velikovcu.

Kotlje. Kmetijska podružnica. Po prizadevanju g. župnika Vinka Razgorška se je ustanovila pri nas kmetijska podružnica. Pristopilo je do danes 27 članov. V odbor so izvoljeni: za načelnika: g. Dvornik Silvester, za tajnika: g. župnik Serajnik Ivan, za blagajnika: g. nadučitelj Sokol Adolf, za odbornike posestniki gg. Trup Anton, Merkač Jakob, Hudopisk Anton in Gorinšek Miha.

Kotlje. Poroka. V ponedeljek/dne 15. septembra sta obhajala poroko Kuhar Anton p. d. Ivartnik iz Podgorja in Merkač Lizika p. d. Hrvatova iz Kotelj. Mlademu, narodno zavednemu paru čestitamo ter mu kličemo „Na dolga in srečna leta“!

Velikovec. Tu se je ustanovila podružnica kmetijske družbe za velikovski sodni okraj. Podružnica šteje že danes 40 članov in bo za kmetovalce velike važnosti, ker jim bo preskrbljevala razne gospodarske potrebščine.

Pliberk. Vsem župnim uradom se naznanja, da so rojstni in krstni listi nanovo izšli in se dobivajo v trgovini Jožefa Vajncera v Pliberku.

Grabstani. Umrla je dne 22. t. m. Marija Jaric, p. d. Mutnarca na Krki. Naj počiva v miru!

Borovlje. Odvetniški izpit je napravil včeraj koroški rojak dr. Boštjan Schaubach. Svojo pisarno otvori v Borovljah.

Kotimaravas. Dne 22. t. m. so našli na Trabezniških travnikih pri Kotmari vasi še živečo tujo žensko, staro okrog 35 let, ki je pa čez nekaj minut izdihnila svojo dušo. Ženska je kakih 160 cm visoka, kratko ostrizenih, črnih las, sivih oči in zdravih zob. Oblečena je v belo spodnje in rjavo gornje krilo, tanko flanelasto bluzo in črn klotast predpasnik; srajce nima. Obute je bila v moške črevlje in črne moške nogavice. Na levi roki ima prstan iz aluminija z letnico 1914—1916. Kdor ve kaj o tej tujki, se prosi, da to sporoči na župni urad v Kotmari vasi.

Dobro povedano.

Nekega kmeta iz Žihpolja so vprašali, ali bo glasoval za Jugoslavijo, ali pa za Avstrijo. Ta se nekoliko premišljuje, potem pa reče: Seveda za Jugoslavijo, saj mi niti v glavo ne pade, da bi mi kmetje morali futrati 30.000 praznih želodcev v Celovcu.

Politične novice.

Regent Aleksander obišče Slovenijo.

Prestolonaslednik Aleksander od-potuje 5. t. m. iz Beograda, da obišče Hrvaško in Slovenijo. Na Hrvaškem ostane 5 dni, v Sloveniji pa 3 dni. Obiskal bo Ljubljano, Bled, Celje in Maribor. Prestolonaslednika bosta spremljala na potovanju vojvoda Mišič in vojni minister general Hadžič.

Lažnivi kljukci.

V nemškem delu Koroške so Avstrijci nabili plakate, na katerih se bere, da tudi pri nas rekvirirajo poljske pridelke in živino. S takimi lažmi hočejo potolažiti uboge kmete, ker so jim skoraj vse rekvirirali. Kmetje so seveda gluhi za tako tolažbo, zabavljajo čez Avstrijo in prosijo Boga, da bi prišli tudi oni pod Jugoslavijo.

Polnoletnost.

Po avstrijskih postavah je bil polnoleten, kdor je bil 24 let star. Od dne 2. septembra pa je v naši državi polnoleten, kdor dovrši 21. leto svoje starosti.

Posvetovanja v Belgradu.

V Belgradu se še vedno pridno posvetujejo o sestavi novega ministrstva.

Naše čete pregnale Lahe.

Lahi so bili zasedli del Dalmacije, ki je na naši strani demarkacijske črte. Naše ljudstvo pa je zgrabilo za orožje in streljalo na Lahe, da so se morali umakniti. Medtem so prišle naše čete in pregnale Lahe še dalje. Našim so pomagali tudi Amerikanci.

Naše prireditve.

Vobre. V nedeljo 21. t. m. se je vršilo zborovanje najemnikov veleposestva Helldorffa, kjer so inž. Božič, kot nadzornik veleposestva, ravnatelj kmetijske šole v Velikovecu Šega in oskrbnik Pavlica razložili ljudstvu, kako namerava naša vlada razdeliti veleposestva, kadar se izvede agrarna reforma.

Ljudstvo je z zanimanjem sledilo govornikom in pričakuje resnega dela in zdrave reforme v novi državi, ker se je naveličalo služiti tujcu in hoče, da je gospodar na zemlji, ki jo obdeluje.

Hodiše. Dne 14. t. m. smo imeli kar dva shoda, navrh pa še igro. Dopoldne ob 1/2 11. uri je bil shod na prostem pri Smiklavžu. Mnogobrojno občinstvo je vzneseno pozdravil domači mladenič pismonoša Ničelvic in v imenu Narodnega Sveta otvoril zborovanje. Nato sta nastopila dva govornika. Gospod Kandut iz Borovelj je slikal z jednatimi besedami Nemško Avstrijo v tistem žalostnem stanju, kot je v resnici, in je svoja izvajanja podprl z gotovimi nemškimi listi, ki tožijo v svoji bedi in gospodarski smrti. Za tako majhno, gospodarsko popolnoma propalo Nemško Avstrijo se ne bo mogel odločiti noben trezen Slovenec, pač pa bo glasoval za našo gospodarsko močno Jugoslavijo, kjer nas čaka svobodno in srečno življenje. Govornik je žel splošno pritrjevanje in na obrazih vseh si bral lahko sklep: Glasovali bomo za Jugoslavijo.

Drugi govornik, domači župnik g. dr. Mörtl, pa je s krepkimi besedami pobijal ugovore in zavijanja proti našemu združenju z ostalimi Jugoslovani, nakar so se zborovalci razšli vsak na svoj dom.

Popoldne ob 3. uri je bilo pri „Bachelvirtu“ drugo zborovanje. Tudi sem je došlo nad 600 zborovalcev obojega spola, mnogo tudi iz Vetrinja. Govoril je g. dr. Hočevnar, in sicer o nečloveških dejanjih, ki so jih vganjali nemški vojaki v Srbiji, Belgiji, Franciji in povsod, kamor je stopila njihova noga in nam pokazal v pravilni hvalisano izobrazbo nemškega „Herrenvolka“, ki je svetu pri zadejal toliko gorja, sebi pa nakopal strašno kazen. Ententa je diktirala Nemčiji in Nemški Avstriji tako poniževalen in uničevalen mir, kakršnega ni morala podpisati še nobena država. Nemci so hoteli Jugoslovane uničiti. Zdaj so sami vrženi ob tla in obsojeni v gospodarsko smrt, dočim so si Jugoslovani ustanovili lastno prosto ter gospodarsko močno Jugoslavijo. Nato nas je še g. nadzornik Vahta vzpodbujal k ljubezni do lastnega naroda in njegove svobode. Naši vrli mladeniči so uprizorili šaloigro Doktor Veznal. Igrali so izvrstno in želi od gledalcev mnogo zaslužene pohvale. Ker mnogo občinstva obenem ni moglo v dvorano, so igro ponovili. Vsem igralcem od čevljarskega vajenca pa do Veznala bodi še enkrat izrečena hvala in priznanje.

Počastil nas je s svojim obiskom g. general Majster, ki je ostal tudi pri igri. Po igri je bila prosta zabava. Mladi pismonoša je imel mnogo opravka saljivo pošto. Donela je narodna in umetna pesem. Gostilničar je stregel z dobro pijačo in okusnimi jedili. Mladina se je tudi nekoliko zavrtela. Tako je minila lepa prireditve, ki jo ohranimo trajno v spominu.

Labod. V nedeljo dne 12. oktobra bo pri nas velik ljudski shod in veselica s srečolovom, šaljivo pošto, licitacijo raznih predmetov i. t. d. Iz Maribora pride polnoštevilna vojaška godba. Znano je, da je naša Labodska dolina ena najlepših, zato vsi ta dan v Labod! Pridite vsi, moške in žene, fantje in dekleta! Društva naj pridejo, če mogoče, z zastavami! Skrbeli bomo, da boste v vsakem oziru zadovoljni. Zveza z vlaki je na vse strani ugodna. Pričakujemo Vas v velikem številu! Na svidenje!

Vabna vas. V nedeljo, 5. t. m. se vrši tu po sv. maši (ob 1/2 9. uri) ljudski shod, katerega se bo udeležilo tudi ljudstvo iz sosednjih vasi.

Kazaze v Podjuni. V nedeljo, dne 5. oktobra se priredi za našo okolico ljudski shod, združen z veselico. Naši zavedni fantje bodo igrali burko v dveh dejanjih „Kmet-Herod, ali gorje mu, ki pride dijakom v roke“. Razentega bo tudi petje, deklamacija, srečolov i. t. d. Vrši se na šolskem prostoru. V slučaju slabega vremena se odloži na prihodnjo nedeljo. Pridite polnoštevilno!

Borovlje-Podljubelj. Naši vrli delavci in daleč okrog znani igralci bodo igrali v nedeljo dne 19. oktobra ob 1/2 4. uri popoldne v „Delavskem domu“ v Podljubelju veseloigro „Moč uniforme“. Kdor hoče imeti pošteno zabavo in se enkrat temeljito nasmejati, in se ob enem tudi kaj nančiti, naj pride zanesljivo. Posebno vabimo delavce brez razlike naziranja.

Grabštanj. Naše izobraževalno društvo „Skala“ je zopet oživelo. Osem let je spalo, ker nismo mogli dobiti prostora za zborovanja. Sedaj, ko so se časi izpremenili, pa nam povsod radi dovolijo, da zborujemo. Po dolgem času smo se prvič zopet sešli v nedeljo 21. sept. popoldne v gostilni pri Lahu. Prišlo nas je toliko, da je bila soba premajhna za vse. G. nadučitelj Burdjan nam je razložil pomen izobraževalnega društva zlasti za sedaj, ko je ljudstvo zavoljo vojne tako pokvarjeno. Gdč. učit. Mencinger pa je zbrane žene prepričala, da mora tudi ženstvo skrbeti za svojo izobrazbo, in jih vabila, naj pristopijo k društvu. Pevci so nam pod vodstvom gospe Kulterer delali kratek čas.

Vetrinj. V nedeljo 21. sept. se je vršil tu pri „Kanonerju“ shod. Čeprav je ves dan močno deževalo, je vendar bila udeležba naravnost velikanska. Shoda se je udeležilo 500

do 600 ljudi iz bližnje in daljne okolice. Kot prvi govornik je nastopil g. Tone Vahtar in izročil zbranim prisrčen pozdrav našega rešitelja g. generala Majstra, ki se zavoljo nujnih opravkov ni mogel udeležiti shoda. Ljudstvo se je g. generalu z burnimi živijo — klici zahvalilo za pozdrav. Govornik je nadalje opisal zgodovino koroških Slovencev, ki so bili do sedaj zatirani in preganjani.

Nato je govoril g. profesor dr. Gorjanec o gospodarskem pomenu sedanjega časa. Zborovanje je zaključil priljubljeni g. župnik Arnoš. Vsem trem govornikom je ljudstvo burno pritrjevalo in jim klicalo živijo. Sledila je prosta zabava.

Izobražev. društvo v Globasnici pri-radi v nedeljo, dne 5. oktobra ljudsko igro: „Naša kri“. Ker je čisti dobiček namenjen kulturnim potrebam društva, vabimo vse prijatelje naših društev, da si ogledajo igro.

Za kratek čas.

Celovška gospa svoji kuharici: Veš, Mici, moj mož ima res zlato srce! Kuharica: Oh, gospa, nikar ne pripovedujte tega tako glasno! Ali ne veste, da bomo morali oddati vse zlato avstrijski vladi?

Tone: Zakaj pa je dunajska vlada Hiltgerthu in vsem gospodom, ki v Št. Vidu vladajo „Nemško-Koroško“ pobrala puške? Janez: Zato, ker so noč in dan same kozle streljali.

Falirana Avstrija išče več tisoč tepcev, ki bi radi oddali 70 do 80 procentov svojega premoženja; pomagali plačevati 130 milijard vojnih dolgov in vojne odškodnine, oddali Jugoslaviji in Rumuniji svojo živino in zraven še pošteno stradali. Ponudbe sprejema upravništvo „Korošca“ v Velikovecu.

Razglas.

Meščanska šola v Velikovecu prične s poukom 6. oktobra. Dne 1. okt. bo vpisovanje, 2. in 3. bodo sprejemni izpiti, 4. pa šolska maša.

Kmetje, ki hočejo drago prodati

ovčjo volno,

naj pošljejo ponudbe na

J. Oswald, Velikovec

kavarna „Sparl“,

oziroma naj se osebno tam zglasijo.

Prodajo in nakup posestev posreduje odvetniška pisarna v Velikovecu. Fran Kandare.

Hiša je na prodaj v lepem trgu na Koroškem. Pripravna je za vsako obrt. Več se izve pri upravništvu „Korošca“.

Želim kupiti

8 do 10 ovc

in

1 ovna.

Ponudbe z navedbo cene na:
Ivan Seger, Hodiše.